Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004116

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник В’ячеслав Олександрович

2. Viacheslav O. Oliinyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6891-0906

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 42204 (053 Психологія)

Дата захисту: 26-12-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Центральний науково-дослідний інститут Збройних сил України

Код за ЄДРПОУ: 08138347

Місцезнаходження: проспект Повітрофлотський, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11331

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81

Тема дисертації:

1. Особистісні чинники постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій

2. Personal factors of post-experiential growth of servicemen – participants in combat operations

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретико-емпіричному дослідженню особистісних чинників постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій. Проведений теоретичний аналіз наукових джерел з тематики дисертаційного дослідження дав змогу констатувати, що з позиції салютогенного підходу під феноменом постдосвідного зростання розуміється процес і вагомий для особистості результат якісних позитивних психологічних змін, які відбуваються внаслідок опрацювання, усвідомлення, осмислення та прийняття нею власного досвіду подолання наслідків особистісно значимої, емоційно забарвленої травмівної чи негативної нетравмівної (стресової) події/подій та/або перебування в складних (кризових, екстремальних, важких) життєвих обставинах. Цей феномен сутнісно є ширшим від поняття посттравматичного зростання, оскільки охоплює весь спектр подій, що зумовлюють дистрес – і травмівних, і негативних нетравмівних (стресових). Виміри постдосвідного зростання є ідентичними до вимірів посттравматичного зростання, концепція якого лежить в основі позитивних психологічних змін у постдосвідний період, та включає особистісне зміцнення, нові можливості, поціновування життя, духовні й

екзистенційні зміни та зміни у стосунках з оточуючими. Необхідність збереження та відновлення фізичного і психічного здоров'я військовослужбовців та ветеранів вказують на важливість питання постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій та ветеранів. Аналіз сучасних наукових досліджень проблеми позитивних психологічних змін людини після переживання нею дистресових подій показав, що тривалий час у психологічній науці основну увагу було зосереджено на патологічних змінах особистості внаслідок участі у бойових діях, що відобразилося у появі та розвитку положень концепції ПТСР. Водночас із низки закордонних досліджень відомо, що негативні зміни, які є наслідком впливу дистресової події, зокрема у вигляді ПТСР, відмічаються лише у 10% – 20% осіб, а поширеність позитивних змін серед вказаної категорії осіб варіюється в межах від 3% до 98%. В розрізі постдосвідного зростання в основі позитивних змін особистості перебуває життєвий (індивідуальний), особистий та особистісний досвіди, які трансформуються відповідно до особистісних характеристик людини та соціокультурних умов. Складовими життєвого досвіду можуть виступати травмівний, негативний нетравмівний (стресовий), бойовий і постбойовий індивідуальний досвіди, які ми об'єднали під одним поняттям "дистресовий досвід". В результатів аналізу емпіричних досліджень за темою дисертаційної роботи була сформульована модель постдосвідного зростання, теоретична структура можливих ресурсів, предикторів та детермінант постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій, що дозволило вибудувати логічну концепцію підбору основних методів дослідження, психодіагностичного інструментарію і статистичного аналізу емпіричних даних. Вибірку дисертаційного дослідження склали військовослужбовці чотирьох бригад (механізованих, аеромобільних) Збройних Сил України та звільнені з російського полону військовослужбовці. У дослідженні взяли участь 345 військовослужбовців віком від 20 до 65 років (M = 36.80, SD = 9.75), в т. ч. чоловічої статі – 334, жіночої статі – 11. 100% респондентів є учасниками бойових дій, в т. ч. 156 осіб проходять військову службу у бойових бригадах, 189 осіб є колишніми військовополоненими. 299 осіб мають травмівний / негативний нетравмівний (стресовий) досвід.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and empirical study of personal factors of post-experiential growth of servicemen – participants in combat operations. The conducted theoretical analysis of scientific sources on the topic of the dissertation research made it possible to state that from the position of the salutogenic approach, the phenomenon of post-experience growth is understood as the process and the result of qualitative positive psychological changes that are significant for the individual, which occur as a result of processing, awareness, comprehension and acceptance by him of his own experience of overcoming the consequences of a personally significant, emotionally colored traumatic or negative non-traumatic (stressful) event / events and / or being in difficult (crisis) life circumstances. This phenomenon is essentially broader than the concept of posttraumatic growth, since it covers the entire spectrum of events that cause distress – both traumatic and negative non-traumatic (stressful). The dimensions of postexperience growth are identical to the dimensions of post-traumatic growth, the concept of which underlies positive psychological changes in the post-experiential period, and includes personal strengthening, new opportunities, appreciation of life, spiritual and existential changes and changes in relationships with others. The need to preserve and restore the physical and mental health of military personnel and veterans indicates the importance of the issue of post-experience growth of servicemen – participants in combat operations and veterans. Analysis of modern scientific research on the problem of positive psychological changes in a person after experiencing distressing events has shown that for a long time in psychological science, the main attention was focused on pathological changes in the personality as a result of participation in combat operations, which was reflected in the emergence and development of the provisions of the concept of PTSD. At the same time, it is known from a number of foreign studies that negative changes that are a consequence of the impact of a distressing event, in particular in the form of PTSD, are observed only in 10% – 20% of people, and the prevalence of positive changes among this category of people varies from 3% to 98%. In the context of post-experience growth, the basis of positive changes in the personality is life (individual), personal and personality experiences, which are transformed in accordance with the personal characteristics of a person and socio-cultural conditions. Components of life experience can be traumatic, negative non-traumatic (stressful), combat and post-combat individual experiences, which we have united under one concept of "distress

experience". The results of the analysis of empirical research on the topic of the dissertation work have formulated an integrated model of post-experience growth, a theoretical structure of possible resources, predictors and determinants of post-experience growth of servicemen – participants in hostilities, which allowed building a logical concept of selecting the main research methods, psychodiagnostic tools and statistical analysis of empirical data. The sample of the dissertation study was made up of servicemen of four brigades (mechanized, airmobile) of the Armed Forces of Ukraine and servicemen released from Russian captivity. The study was attended by 345 servicemen aged 20 to 65 years (M = 36.80, SD = 9.75), including 334 males, 11 females. 100% of respondents are participants in hostilities, including 156 people are serving in military service in combat brigades, 189 people are former prisoners of war. 299 people have traumatic/negative non-traumatic (distress) experiences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Олійник В. О. Основні детермінанти постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій: теоретичний аналіз. Вісник Національного університету оборони України: зб-к наук. праць. Київ: НУОУ, 2023. Вип. 5 (75). С. 102-110.
- Олійник В. О., Ларіонов С. О. Концептуальна модель постдосвідного зростання особистості військовослужбовця в сучасному соціокультурному контексті. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2024. Вип. 3. С. 101-107.
- Олійник В. О., Ларіонов С. О. Емпіричне дослідження постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. № 3 (106). С. 297-307.
- Олійник В. О., Ларіонов С. О. Особливості взаємозв'язків особистісних рис "Великої п'ятірки" і показників постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій. Вісник Львівського національного університету. Серія психологічні науки. Львів: ЛНУ, 2024. Вип. 21. С. 195-202.
- Олійник В. О. Обґрунтування рівневої структури постдосвідного зростання військовослужбовців – учасників бойових дій. Вісник Національного університету оборони України. Зб-к наук. праць. Київ: НУОУ, 2025. Вип. 3 (85). С. 152-160.
- Олійник В. О., Ларіонов С. О. Робота психолога щодо плекання постдосвідного зростання військовослужбовців у відновлювальний період. Журнал сучасної психології. Запоріжжя: Видавничий дім "Гельветика", 2025. Вип. 2(37). С. 78-89.
- Кокун О. М., Лозінська Н. С., Пішко І. О., Олійник В. О. Особливості посттравматичного зростання військовослужбовців з різним бойовим досвідом. Вісник Національного університету оборони України: зб-к наук. праць. Київ: НУОУ, 2025. Вип. 5(87). С. 80-89.
- Kokun O., Pischko I., Lozinska N., Stasiuk V., & Oliinyk V. Mental Health of Servicemen, POWs, and Civilians in Ukraine: A Comparative Study. Journal of Loss and Trauma, 07 Oct 2024, 1-26.
- Kokun O., Pischko I., Lozinska N., & Oliinyk V. Personal Resources Associated with Stress Resistance and Posttraumatic Growth in Ukrainian Prisoners of War. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, 24 Nov 2024, 1-19.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ларіонов Станіслав Олександрович

2. Stanislav O. Larionov

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3027-8535

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=eEEL7FUAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан Захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осьодло Василь Ілліч

2. Vasyl Osodlo

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2893-4721

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасько Ольга Миколаївна

2. Olha M. Pasko

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9555-1101

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філоненко Володимир Миколайович

2. Volodymyr M. Filonenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2662-1705

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шиліна Алла Андріївна

2. Alla A. Shilina

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7377-0776

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Євдокімова Олена Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Євдокімова Олена Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Невядовський Владислав Олегович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна